

VRAAG EN ANTWOORD OVER DE VOGELWET 1936

A. J. BINSBERGEN

De redactie ontving van Nel van Donkersgoed te Amersfoort de volgende

VRAAG: In een jachtwinkel trof ik een plastic Steenuil aan, die op een buis was gemonteerd en door middel van een nylondraadje met de vleugels kon klapperen. Met een grote plastic hoes waren de bijbehorende buizen toegevoegd en kon de Steenuil een vier tot zes meter hoog geplaatst worden en als lokvogel dienen. De herkomst van dit apparaat was Italië. Mogen dergelijke lokmiddelen in Nederland verkocht en gebruikt worden? Ook werden er plastic vogels verkocht als lokvogel, zoals diverse soorten eenden, duiven en dergelijke. Mogen deze plastic lokmiddelen verkocht en gebruikt worden? Mochten deze onder de Jachtwet gerekend worden, waarom valt dit dan buiten de competentie van de Vogelwet 1936?

ANTWOORD: De Jachtwet noemt de 'tot jagen geoorloofde middelen', terwijl de Vogelwet 1936 zogenaamde 'verboden vangmiddelen' kent. Op grond van beide wetten kunnen plastic, al dan niet beweegbare lokvogels als toegestane middelen worden beschouwd. Dat betekent, dat bij de uitoefening van de jacht gebruik kan worden gemaakt van dergelijke lokmiddelen. Een plastic uil met beweegbare vleugels zou bijvoorbeeld kunnen worden gebruikt om kraaiachtigen te lokken met de bedoeling deze te vangen of te doden.

Dat de Vogelwet 1936 deze lokmiddelen niet als 'verboden vangmiddel' noemt wil niet zeggen, dat je er gebruik van mag maken om beschermde vogels te vangen. Het vangen van beschermde vogels is verboden en elk middel dat bij de illegale vogelvangst wordt gebruikt kan in beslag worden genomen (hetzelfde geldt voor de illegale jacht = stroperij). Dat geldt niet alleen de zogenaamde verboden middelen, zoals netten en vangkooien, maar bijvoorbeeld ook bandrecorders. De aanwijzing als 'verboden vangmiddel' heeft toch wel enige betekenis. In de eerste plaats mag men zich met deze verboden middelen, of met voorwerpen ter onmiddellijke vervaardiging ervan, niet in het veld bevinden. Iemand die met een zogenaamd mistnet in zijn broekzak in het veld loopt is dus strafbaar. Verder mogen de verboden vangmiddelen ook niet gebruikt worden om er onbeschermde vogels (o.a. Huisemus en Spreeuw) mee te vangen of te pogen te vangen. Men zou een plastic Steenuil dus wel kunnen gebruiken om er mussen mee te lokken, maar kan deze dan niet vangen met behulp van een net of vangkooi. De veelvuldig per advertentie aangeboden 'mussen-vangkooien' kunnen in feite ook niet worden

gebruikt, ten zij men een vergunning heeft, maar vergunningen worden zelden of nooit verleend.

Ten slotte moet ik opmerken, dat de handel in de 'verboden vangmiddelen' van de Vogelwet 1936 is toegestaan. Op grond van een in Benelux-verband gemaakte afspraak zal echter binnen afzienbare tijd het onder zich hebben en verhandelen van zogenaamde mistnetten (fijnmazige nylon netten die verticaal worden opgesteld) worden verboden. In België geldt al zo'n verbod.

Vragen inzake vogels en onze wet kunnen aan de redactie van ons tijdschrift (Utrechtseweg 43, Hilversum) gezonden worden of rechtstreeks aan de heer A. J. Binsbergen met het verzoek de vraag en het antwoord in 'Het Vogeljaar' te willen publiceren.

- A. J. Binsbergen, inspecteur-vogelbescherming, afdeling Fauna en Flora, Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, Steenvoordelaan 370, Rijswijk (Z.H.), tel. 070 - 94 92 33.

Nieuwe Controleurs-Vogelwet 1936

Met ingang van 9 februari 1977 werden de volgende personen aangesteld als ambtenaar belast met het opsporen van de feiten bij de Vogelwet 1936 strafbaar gesteld:

R. Adema, Kollum; Th. van Assen, Veenwouden; A. Biesma, Oudkerk; H. J. Blümers, Wirdum (gem. Leeuwarden); R. Dijk, Veenwouden; J. Halma, Buitenpost; J. G. Hofstra, Veenwouden; J. Meindersma, Buitenpost; B. Plantinga, Veenwouden; D. Reitsma, Kollum; S. G. Tuinenga, Kollum; K. Visser, Buitenpost; J. H. de Vries, Oudkerk; A. Wouda, Kollum.

Met ingang van 21 maart 1977:

A. A. Aelberts, Asten; A. J. J. Broen, Echt; J. A. J. P. Doevendans, Boxtel; F. P. Hendrix, Susteren; F. J. Hoefnagels, Asten; L. M. E. van den Hombergh, Venlo; A. G. I. M. de Koning, Mierlo; P. J. A. Lieshout, Helmond; J. H. E. Meens, Echt; M. J. H. Merken, Bemelen; J. Postma, Someren; A. L. A. van Rees, Echt; W. G. L. M. Vergoossen, Echt; P. J. Wijnen, Asten.

Met ingang van 24 maart 1977:

W. van Barneveld, Veenendaal; G. J. Gerritsen, Zwolle; W. Keizer, Kollum; A. D. Kooij, Alblasserdam; A. Nijhuis, Dordrecht; J. K. van Panderen, Dordrecht; J. W. R. Pilzecker; L. A. Ruys, Strijen; E. G. Soldaat, Leeuwarden; J. D. Tempelaar, Dordrecht; F. Zwart, Midsland, Terschelling.

Met ingang van 19 april 1977:

H. A. Brinkman, Krommenie; C. K. H. Heidweiller & C. C. Heidweiller-Bert, Bennebroek; B. J. Hoogesteger, Nieuw-Vennep; W. Kalkman, Monnickendam; C. Koelewijn, IJmuiden; A. J. Smit, Assendelft; P. C. van Spanje, Zwanenburg; A. A. Vaandrager-Havinga, Zandvoort; N. Vens, Krommenie.

Met ingang van 20 april 1977:

J. P. van Ardenne, Bleiswijk; D. J. G. Brand, Utrecht; J. T. ten Böhmer, Duiven; N. G. M. Hilgers, Oosterwijk; G. C. M. van der Kaa, Oosterwijk; H. J. van Klinken, Stadskanaal; A. N. Otter-Snijder, Kolhorn; M. Otter, Kolhorn; R. Poll, Balkbrug; N. Schouten, Winkel; P. Sterenberg, Assen; C. de Vries, Hippolytushoef; O. L. de Vries, Wieringerwerf; J. Wanders, Mussel.

Wij wensen de Nieuwe Controleurs-Vogelwet 1936 veel succes in hun nieuwe functie.

Redactie.

Herziening Jachtwet in Tweede Kamer

Op 17 en 22 februari j.l. heeft de Tweede Kamer der Staten Generaal zeer uitvoerige aandacht, tot in drie termijnen, geschonken aan het ontwerp van wet tot wijziging van de Jachtwet (1954). Minister mr. A. van der Stee (landbouw en visserij), eerste ondertekenaar van het wetsontwerp, constateerde daarbij dat slechts één principiële punt in de beraadslagingen aan de orde was gekomen, namelijk de plaats van het jagen in onze samenleving. Voor het overige kwamen in het Kamerdebat een heel groot aantal 'technische' zaken aan de orde. Deze werden tot uitdrukking gebracht ondermeer in ruim twintig amendementen en zeven moties van de zijde van de Kamer, waaraan tijdens de schriftelijke voorbereiding van de beraadslagingen van regeringszijde twee Nota's van wijziging waren voorafgegaan. Aan de stemmingen over wet, amendementen en moties is de Kamer niet meer toegekomen; deze zullen op 1 maart a.s. worden gehouden.

Voor naamste wijzigingen

De belangrijkste wijzigingen waarop het wetsontwerp betrekking heeft, omvatten het volgende:

- de term 'schadelijk wild' verdwijnt uit de wet;
- invoering van de verplichting tot het afsluiten van een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor jagers;
- de invoering van een jachtexamen voor hen, die de wet als 'nieuwelingen' kwalificeert;
- een nieuw systeem van registratie van eendekooien;
- de mogelijkheid tot regulering van het uitzetten van voor bejagen gefokte dieren;
- vereenvoudiging van de voorschriften met betrekking tot het vervoer van wild;
- een verbod van vogelvangst met slag- of treknetten, waarop de minister voorwaardelijke ontheffingen kan verlenen.

Nadat de bewindsman ter inleiding op de verdediging van het wetsontwerp gewezen had op de tegengestelde opvattingen in onze maatschappij over de ethiek van het jagen en over de betekenis van de jacht als bestrijdingsmiddel van wildschade aan landbouwgewassen en als regulerend middel op de stand van enkele diersoorten, trok hij de conclusie dat op het terrein van de jacht slechts een beperkte taak voor de wetgever is gelegen. Daaronder wilde hij verstaan, het geven van zulke wettelijke voorschriften dat een juiste ingreep van de overheid op het gebied van de jacht zo goed mogelijk is gewaarborgd, namelijk landbouwschade zo veel mogelijk voorkomen en de wildstand optimaal handhaven. Daarenboven dient de wetgever waarborgen te verstrekken, dat de jagers met voldoende kennis van zaken de jacht beoefenen.

Versterking Jachtfonds

De minister heeft in overweging, als het ont-

werp wet is geworden, de bijdragen van de jachtaktehouders aan het Jachtfonds ingaande het jachtseizoen 1978/79 te verhogen tot f 30,— voor de normale en tot f 20,— voor de bijzondere akte. Sedert het jaar 1972/73 bedragen deze bijdragen f 15,—, resp. f 10,—. De minister zal het Jachtfondsbestuur verzoeken, de financiële stimulering van voorlichtingsactiviteiten inzake het faunabeheer uit te breiden.

Vanwege de sterk toegenomen wildschadeuitkeringen uit het fond wordt ten laste van de Landbouwbegroting reeds een bijdrage aan het fonds verleend, die over het afgelopen jaar tot ca. f 300.000,— is opgelopen. Ook wil de minister de bijdrage ad f 100.000,—, die het fonds verstrekt ten behoeve van bepaalde onderzoeken aan het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, voortaan rechtstreeks ten laste van de begroting van zijn departement brengen.

Voorgesteld is, de samenstelling van het bestuur van het Jachtfonds te wijzigen. Het zou uit negen leden moeten bestaan. De minister wijst de voorzitter en twee leden aan. Representatieve organisaties op het gebied van de landbouw, de jacht en de natuurbescherming kunnen elk twee leden benoemen.

Erkenning jachtexamen

Van jagers die tussen 1972 en 1976 drie jaren over een jachtakte hebben beschikt, zal geen jachtexamen worden gevergd. Zij, die in genoemde periode minder dan 3 akten hadden, zullen dus na inwerkingtreding van de wetswijziging binnen twee jaar het jachtexamen moeten afleggen.

De minister is voornemens, de P.B.N.A. en de K.N.J.V./P.B.N.A.-examens te doen erkennen. Overigens, de wet zal in werking treden op de 20ste dag na afkondiging in het Staatsblad, echter met uitzondering van een aantal met name genoemde wetsonderdelen. De inwerkingtreding daarvan zal bij Algemene Maatregel van Bestuur worden geregeld.

Wettelijke aansprakelijkheid

Op een vraag uit de Kamer merkte de minister op ten aanzien van de invoering van de verplichting van een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor jagers, dat verzekeraars in beginsel vrij zijn, een ter dekking aangeboden risico al dan niet te aanvaarden.

Ganzenschade

De laatste jaren is een toeneming van het aantal hier overwinterende ganzen te zien. Over een lange reeks van jaren valt echter geen toename te constateren van het in West- en Noord-Europa huizende aantal ganzen. De minister is van mening dat ons land toch wel een internationale verantwoordelijkheid voor dit wild mede moet aanvaarden, echter niet ten koste van enkele individuele boeren. Daarom wordt getracht — de rotganzenboerderij op Texel is daarvan een voorbeeld — enerzijds dit wild te bescher-

men en anderzijds schade aan de omgeving te beperken. Zonodig wordt incidenteel een afschotvergunning verleend, echter meer uit oogpunt van verjagen, dan om de stand te verlagen. De minister zei, dat verlaging van de stand van de (Rot)ganzen in ons land niet de bedoeling is.

Diverse wildaangelegenheden

Desgevraagd ontkende de minister dat de helft van het reewildbestand moet worden opgeruimd.

Bonte Kraai, Roek, Eekhoorn, Bunzing, Wezel en Hermelijn zullen naar de voorstellen voortaan niet meer het gehele jaar worden bejaagd. Zij vallen dan onder de wettelijke schoontijdregeling. Dit betekent dat de minister de jacht op deze dieren niet tussen 16 februari en 16 juli mag openen, ten zij de belangen van de landbouw zulks vereisen. Inmiddels heeft de minister over één en ander overleg met de Jachtraad doen plegen. Het ligt in het voornemen, de jacht op Roek, Eekhoorn en Bonte Kraai niet te openen. Ten aanzien van Bunzing, Hermelijn en Wezel is hij voornemens de jacht alleen buiten de schoontijd te openen. Overigens, de grondgebruiker behoudt het recht op zijn erf ondermeer op Bunzings te jagen.

Amendementen

Het Kamerlid Waalkens wil de bevoegdheid uit hoofde van de wet opgenomen zien tot intrekking van de jachtakte ingeval de houder nalatig is, te doen wat een goed jager betaamt. Minister Van der Stee heeft aan dit amendement geen behoefte, gezien het feit, dat uit een dergelijke vage omschrijving in de wet nauwelijks sanctiemogelijkheden kunnen voortvloeien.

Ook bepleit de heer Waalkens een verbod op kortwieken van lokvogels en het toestaan van aantuien van deze dieren. De bewindsman heeft met dit wijzigingsvoorstel geen moeite. De heer Coppes wenst het gebruik van lokvogels als jachtmiddel geheel te verbieden. Dit gaat de minister te ver. Hij ontraadt dan ook dit amendement.

Ook een algeheel verbod van uitzetten van dieren ten behoeve van de jacht, zoals de heer Coppes wenst, gaat de bewindsman te ver. Hierbij wordt reeds een uiterst restrictief beleid gevoerd, terwijl aan de hiertoe uit te geven vergunningen de nodige voorwaarden zijn verbonden.

Mevrouw De Boois wenst een verbod op het jagen uit een vaartuig dat niet met de hand wordt voortbewogen. Minister Van der Stee verklaart zich bereid het oordeel van de Kamer te volgen, alhoewel op wens van de Kamer bij Nota van wijziging op de eerder voorgestelde tekst, de jacht verboden wordt 'indien dat vaartuig met een grotere snelheid dan 5 km per uur wordt voortbewogen'. Mevrouw De Boois en de heer Waalkens wensen in de wet de weidelijke bejaging te bevorderen. Bedoeld wordt, het wild tegen onnodig lijden ten gevolge van de jacht te beschermen. De bewindsman verklaart zich

geen voorstander van dit amendement om de zelfde reden van 'vage omschrijving', die hij al bij het eerste amendement had gebezigd.

Een verbod op het houden van opgezette exemplaren van zeldzame soorten jachtwild (amendement De Boois) acht de minister, hoewel hij de doelstelling onderschrijft, gezien moeilijkheden ten aanzien van de bewijslast, nauwelijks praktisch uitvoerbaar. De beoordeling wil hij echter aan de Kamer overlaten.

De heer Coppes stelt voor, de samenstelling van de Jachtraad in diër voege te wijzigen dat het landbouwelement in diër raad wordt verminderd en het natuurbeschermingselement wordt versterkt. De bewindsman is van mening dat dit voorstel tot een verstorving van het evenwicht van de vertegenwoordiging in de Jachtraad leidt, en ontraadt derhalve het amendement.

Een verbod op het gebruik van jachtvogels (Haviken, Slechtvalken) als jachtmiddel (amendement Coppes) acht minister Van der Stee nauwelijks van invloed op de stand van deze diersoorten. Hij ontraadt daarom het amendement.

Ook wenst de heer Coppes een absoluut verbod van het gebruik van gifstoffen of vergiftigd aas, die in de praktijk uitsluitend gericht zijn op Gaaien en Eksters. De bewindsman verklaart zich geen voorstander van dit amendement, daar volgens hem soms door deze dieren ontoelaatbare schade aan zangvogels wordt aangericht. Bovendien wordt het vergunningbeleid ten deze zeer restrictief gevoerd, waarbij o.a. pas tot verlenging van een vergunning overgegaan wordt, als alle andere methoden van bejaging gefaald hebben. In vier amendementen wenst de heer Coppes verdere beperking aan te brengen op de jacht:

- een verbod tot het schieten van waterwild in schemerdonker; onaanvaardbaar voor minister Van der Stee uit oogpunt van bestrijding van landbouwschade door eenden;
- een verbod op het jagen bij speersneeuw; de bewindsman ontraadt dit amendement. Met name fruitaanplantingen en bos zijn juist bij sneeuw zeer wildschadegevoelig. De jacht op konijnen en vossen moet speciaal bij sneeuw mogelijk zijn;
- een verbod op het jagen met een geweer vanaf een vaartuig; de minister ontraadt dit amendement en legt de nadruk op het feit dat ophalen van (aan)geschoten vogels met een boot zonder motor op de rivieren en zee-armen niet doenlijk is en bovendien niet ongevaarlijk;
- een verbod op de jacht binnen natuurrainen; de minister ontraadt dit: de wettelijke mogelijkheid hiertoe, de Jachtraad gehoord, bestaat reeds.

Het voorstel van de heer Coppes, de bevoegdheid van de minister, ter instandhouding van wild voorschriften te geven, uit te breiden tot alle wild, ontraadt de bewindsman. Intrekking van het voorschrift, dat de eigenaar van een jachtveld met houtopstan-

den verplicht, de uitoefening van de jacht ter voorkoming van schade mogelijk te maken (amendement Coppes) ontraadt de minister eveneens. Het wetsartikel geeft een balans aan, waarbij enerzijds de eigenaar de mogelijkheid moet scheppen, de jacht uit te oefenen. Anderzijds is de jachthouder verplicht de schade door in het jachtveld aanwezig wild te beperken tot aanvaardbare proporties. Het schrappen van deze bepaling zou — in dit geval — de jager in een onmogelijke positie plaatsen om aan zijn verplichtingen te voldoen. Bij drie amendementen wenst de heer Coppes van alle wild alleen nog de Fazant, de Wilde Eend en de Houtduif onder de werking van de Jachtwet te hebben. Bij vierde amendement wil hij slechts Houtduif en konijn als 'schadelijk' bestempelen. Minister Van der Stee acht de eerste drie voorstellen een volledige uitholling van de Jachtwet.

Dientengevolge zijn deze amendementen voor hem onaanvaardbaar. Ten aanzien van het vierde amendement vindt de bewindsman het onverstandig, wildbestrijding tot Houtduiven en konijnen te beperken. Hij ontraadt dit dan ook ernstig.

Moties

Ir. Tuijnman vraagt om een verbod op de handel in wildklemmen. Minister Van der Stee zegt overleg terzake met zijn ambtgenoten van economische zaken en justitie toe en acht de motie derhalve overbodig.

Mevrouw De Boois wenst dat deelnemers aan een drijfjacht op wilde zwijnen niet langer dan een jaar voorafgaande aan de jacht, een proeve van schietvaardigheid hebben afgelegd. De bewindsman is van mening, dat dergelijke bepalingen alleen de gehele jacht kunnen betreffen en acht dit dan ook juridisch niet houdbaar. Een dergelijke regeling voor de hele jacht heeft hij al eerder als in de praktijk onuitvoerbaar bestempeld.

De heer Van Rossum bepleit, bij het Bedrijfschap Horeca aan te dringen op een verordening inzake aankoopregistratie van grofwild, teneinde stroperij te ontmoedigen.

Minister Van der Stee stelt, dat een restauranthouder volgens het voorstel zal moeten kunnen aantonen van wie hij grofwild betreft en acht de motie overbodig.

De heren Van Rossum en Coppes verzoeken het instituut van jachtopzieners in stand te houden door hen te belasten met verwante taken op het gebied van natuur- en landschapsbeheer en stroperijpreventie. De bewindsman zegt toe, hiertoe overleg te zullen plegen met zijn ambtgenoten van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk en justitie. De motie vindt hij daarom overbodig.

De heer Beekmans vraagt om een studie naar het op elkaar afstemmen van alle wetgeving betreffende het faunabeheer. Minister Van der Stee zegt dit logisch te vinden en daar zelf ook naar te streven. Hij acht derhalve ook deze motie overbodig.

Tweede Kamer aanvaardt wijziging van de Jachtwet

Het wetsontwerp tot wijziging van de Jachtwet is op 1 maart jl. in de Tweede Kamer

der Staten-Generaal aangenomen. De Kamer heeft de volgende zes amendementen aanvaard:

- In de wet wordt opgenomen, de bevoegdheid tot intrekking van de jachtakte ingeval de houder nalatig is, te doen wat een goed jager betaamt (Waalkens);
- een verbod op kortwieken van lokvogels en het toestaan van aantuien van deze dieren (Waalkens);
- de verplichting, het wild tegen onnodig lijden ten gevolge van de jacht te beschermen (De Boois/Waalkens);
- een verbod op het houden van opgezette exemplaren van zeldzame soorten jachtwild, die zijn gedood na inwerkingtreding van de wet (De Boois);
- een absoluut verbod op het gebruik van gif-eieren of vergiftigd aas (Coppes);
- Uitbreiding van de bevoegdheid van de minister van landbouw en visserij voorschriften te geven ter instandhouding van alle wild (Coppes).

Moties

De volgende moties werden aangenomen:

- een regeling, waarbij voor vrijkomende overheidsterreinen eerst vaststelling van de jachthuurprijs plaatsvindt, waarna aanwijzing van de nieuwe huurder volgt. Dit zal geschieden op grond van te ontwikkelen criteria. Daartoe dient overleg plaats te hebben met belanghebbende organisaties (Waalkens);
- een verbod op de vrije handel in wildklemmen (Tuynman);
- het afleggen van een proeve van schietvaardigheid met name voor deelnemers aan een drijfjacht, niet langer dan een jaar voorafgaande aan die jacht (De Boois);
- een studie naar het op elkaar afstemmen van alle wetgeving betreffende het faunabeheer (Beekmans);
- instandhouding van het instituut van jachtopzieners door hen te belasten met verwante taken op het gebied van natuur- en landschapsbeheer (Van Rossum/Coppes).

De motie Van Rossum, waarbij werd bepleit bij het Bedrijfschap Horeca aan te dringen op een verordening inzake aankoopregistratie van grofwild, teneinde stroperij te ontmoedigen, werd aangehouden.

Uitkeringen Jachtfonds over 1976

Het Jachtfonds heeft over 1976 een bedrag van f 858.000,— uitgekeerd ter vergoeding van door wild aangerichte schade aan landbouwgewassen. Het totale bedrag is aanzienlijk hoger dan voorheen, waar het gemiddeld nooit meer is geweest dan f 200.000,— per jaar. Dit is voornamelijk te wijten aan de uitzonderlijk droge zomer en een reeks zachte winters. Eén en ander heeft ertoe geleid, dat de uitbetaling grotendeels ten laste is gebracht van de begroting van het ministerie van landbouw en visserij.

Voor schade, aangericht door onbejaagbaar wild, bedroeg de uitkering f 358.000,—, met als belangrijkste veroorzakers: Rotganzen f 251.000,— en overige ganzen f 99.000,—. Voor schade door bejaagbaar wild bedroeg

de uitkering f 500.000,—, waarvan Wilde Zwijnen f 232.000.—, Meerkoeten f 76.000,— en Houtduiven/eenden f 72.000.—.

Besluit bedreigde uitheemse diersoorten

In de ministerraad is behandeld het door staatssecretaris W. Meijer van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk ingediende Besluit bedreigde uitheemse diersoorten. Dit besluit, dat binnenkort in het Staatsblad zal worden afgekondigd en twee dagen daarna in werking treedt, bevat een lijst van dieren die men niet levend mag houden, te koop aanbieden, verkopen of afleveren. Dit alles is verboden, omdat het voortbestaan van deze diersoorten in gevaar is. Hetzij wegens hun nog maar geringe aantal of door aantasting van het milieu waarin zij leven. Op de lijst staan o.m. alle soorten apen en halfapen, alle soorten wilde kattenachtigen, de meeste soorten stootvogels en uilen en diverse soorten siervogels, amfibieën, reptielen en vissen. De volledige lijst kan men aanvragen bij de afdeling Fauna en Flora van het ministerie van CRM, Steenvoordelaan 370, Rijswijk. Indien men aanmerkelijk kan maken dat men vóór de inwerkingtreding van dit besluit al in het bezit was van een of meer dieren die op de lijst voorkomen, zal men niet strafrechtelijk worden vervolgd. Het beste kan men het bezit van die dieren dan schriftelijk aanmelden bij de genoemde afdeling van CRM. Om identificatie van de dieren mogelijk te maken doet men er goed aan zoveel mogelijk bijzonderheden er van op te geven bij de aanmelding.

In bepaalde uitzonderingsgevallen is onthefing van de verbodsbepalingen mogelijk. Ook dit dient schriftelijk te worden aangevraagd bij de afdeling Fauna en Flora van het ministerie van CRM.

Vogelbescherming in de Europese Gemeenschap

In het bulletin 'Euroform' van de Commissie van de Europese Gemeenschappen no. 2/77 van 11 januari 1977, bladz. 7 lezen wij:

In de landen van de Gemeenschap worden regelmatig ongeveer 400 vogelsoorten waargenomen, maar de resultaten van deze waarnemingen zijn onrustbarend: de vernietiging en de verdwijning van de vogels in de Gemeenschap gaat met een betreurenswaardig tempo voort. De oorzaken van deze ramp zijn talrijk: ondoordacht jagen, onvoldoende of onbestaande reglementering van de vangst, levensomstandigheden die steeds onzekerder worden, waardoor gunstige voortplantingsvoorwaarden ontbreken... een 60-tal vogelsoorten in de Gemeenschap wordt met uitsterven bedreigd.

Teneinde tegen deze ramp te reageren en hieraan tijdig een einde te maken heeft de Europese Commissie bij de Raad van Ministers van de Gemeenschap een richtlijn in-

gediend tot instelling van een algemeen beschermingsstelsel voor alle in het wild levende vogelsoorten in de Gemeenschap. De door de Europese Commissie opgestelde tekst omvat het verbod om vogels te doden en te vangen en voorziet in de bescherming van de verblijfplaatsen en ten slotte de strikte beperking van de handel in vogels.

De toepassing van deze richtlijn zal worden aangevuld door werkzaamheden waardoor het mogelijk zal worden regelmatig informatie te verkrijgen over de situatie van de vogelsoorten in de verschillende landen van de Gemeenschap. Deze maatregelen zouden de publieke opinie, waarvan de druk ten gunste van de vogels steeds sterker wordt, moeten geruststellen: sedert 1972 heeft de Europese Commissie verzoekschriften met meer dan 50.000 handtekeningen ontvangen ter uitwerking van communautaire maatregelen ten gunste van onze gevleugelde vrienden.

Poster 'Red de trekvogels'

In een tekenwedstrijd, georganiseerd door het Comité Europese Schooldag - 1976 (adres: Centrum voor Europese Vorming CEVNO, Langestraat 55, Alkmaar, tel. 072-21525), zijn twaalf kleurentekeningen van kinderen van 11-16 jaar bekroond. Het gekozen onderwerp was 'Red de trekvogel'. Deze bekroonde tekeningen zijn op een kleurrijke poster bijeengebracht met daarnaast een kalender van 1977. U kunt deze poster-kalender voor uw kinderen, uzelf, voor familie, vrienden of kennissen bestellen à f 4,50 (excl. porto) bestellen. Portokosten zijn f 1,70 (incl. koker) en blijft bij bestellingen tot vijf stuks tegelijk hetzelfde. Deze uitgave werd gerealiseerd met steun van het Centre d'Education Européenne te Brussel. Stortingen van f 6,20 kunnen worden overgemaakt op giro 1647 436 t.n.v. CEVNO te Alkmaar, met vermelding 'poster Red de trekvogels'.

De Bergeend in Waterland

In 1976 hebben enkele paren Bergeenden jongen grootgebracht in Waterland (bij Amsterdam). In het boekje van Wartena over Waterland wordt echter bij de Bergeend vermeldt: 'Een enkele maal op de trek waargenomen'.

Ik zou nu graag willen weten wanneer de Bergeend zich als broedvogel in Waterland heeft gevestigd. Zouden degenen, die over waarnemingen van deze soort in Waterland in het broedseizoen (al dan niet met jongen) beschikken, deze aan mij op willen sturen? Graag ook de plaas vermelden waar de vogels werden gezien. Ook negatieve gegevens omtrent het voorkomen van de Bergeend als broedvogel in Waterland in bepaalde jaren zijn van harte welkom.

● Remco Daalder, Veluwelaan 9, Amsterdam.
Zie ook J. G. R. Wartena: Natuur en landschap van Waterland. Uitg. Staatsbosbeheer, Utrecht.